

«ALISHER NAVOIY VA XXI ASR»

Buyuk shoir va mutafakkir tavalludining
580 yilligiga bag'ishlangan xalqaro
ilmiy-nazariy anjuman
materiallari

2021-yil, 8-9-fevral

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI
TOSHLIKT DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

«ALISHER NAVOI AND THE XXI CENTURY»

The Materials of the International
Scientific-Theoretical Conference on the Theme
2021 year 8-9 february

«ALISHER NAVOIY VA XXI ASR»

*Buyuk shoir va mutafakkir tavalludining 580 yilligiga
bag‘ishlangan xalqaro ilmiy-nazariy anjuman materiallari*

Toshkent, 2021-yil 8-fevral

The Materials of the International
Scientific-Theoretical Conference on the Theme

«ALISHER NAVOI AND THE XXI CENTURY»

Tashkent, 2021 year 8 february

Mas'ul muharrir:
Shuhrat Sirojiddinov,
filologiya fanlari doktori, professor

Tahrir hay'ati

Shuhrat Sirojiddinov (O'zbekiston), Sirojiddin Sayyid (O'zbekiston), Ramiz Asker (Ozbarbayjon), Muslihiddin Muhiddinov (O'zbekiston), Ibrohim Haqqulov (O'zbekiston), Almaz Ulviy (Ozbarbayjon), Nurboy Jabborov (O'zbekiston), Badriddin Maqsudov (Tojikiston), Tanju Seyhan (Turkiya), Aftondil Erkinov (O'zbekiston), Karomat Mullaxo'jayeva (O'zbekiston), Mark Toutant (Fransiya), Dilnavoz Yusupova (O'zbekiston), Abdulloh Ro'yin (Afg'oniston).

Ushbu to'plamda "Alisher Navoiy va XXI" asr mavzuidagi xalqaro ilmiy-nazariy anjumaniga yuborilgan ilmiy maqolalar jamlangan. To'plamda Alisher Navoiy adabiy-ilmiy merosining mumtoz adabiyotimizdagi o'rni va bugungi ahamiyati, shuningdek, shoir ijodiga bog'liq holda matnshunoslik masalalari, tilshunoslik muammolari haqida so'z yuritiladi. O'zbek navoiyshunosligining bugungi holati va istiqboli borasida muayyan tasavvur berishi uning ahamiyatini belgilaydigan omillardan biridir. Kitob filolog mutaxassislar, ilmiy tadqiqotchilar, magistr va bakalavr talabalar hamda keng o'quvchilar ommasiga mo'ljallangan.

Mualliflar qarashlari va asarlar nomlaridagi imlo tahririyat nuqtayi nazaridan farqlanishi mumkin.

Cheif editor:
Shukhrat Sirojiddinov
Doctor of Philology, Professor

Editorial Board

Shukhrat Sirojiddinov (Uzbekistan), Sirojiddin Sayyid (Uzbekistan), Ramiz Asker (Azerbaijan), Muslihiddin Muhiddinov (Uzbekistan), Ibrahim Haqqulov (Uzbekistan), Almaz Ulvi (Azerbaijan), Nurboy Jabborov (Uzbekistan), Badriddin Maksudov (Tajikistan), Tanju Seyhan (Turkey), Aftondil Erkinov (Uzbekistan), Karomat Mullakhodjaeva (Uzbekistan), Mark Toutant (France), Dilnavoz Yusupova (Uzbekistan), Abdullah Ruyin (Afghanistan).

This is a collection of articles which were sent to the International scientific theoretical conference on the theme “Alisher Navoi and the XXI Century”. The collection includes the papers considering the role and importance of literary-scientific heritage of Alisher Navoi in our classical literature as well as linguistic and textual issues of his works. It presents a clear image of the current state and prospects of Uzbek researches on Navoi. The book is intended for philologists, scientific researchers, the students of master's and bachelor's degrees, and a wide audience.

The orthography of authors' and their views of works may differ from the view point of the editorship.

ALISHER NAVOIY ISKANDARNING YOSHI HAQIDA

Illyos ISMOILOV
ToshDO'TAU

Alisher Navoiy o‘z ijodida Iskandar Zulqarnayn obrazining imkon qadar tarixiy ildizlariga yaqin borishga intilgan. Navoiy Iskandar obrazini turli rakurslarda talqin etar ekan hamisha yanglishishlardan ehtiyyot bo‘lishga harakat qiladi va imkon qadar tasvirlayotgan obraziga oid badiiy talqinlarining tarixiy haqiqat bilan muvofiq bo‘lishiga erishgan. Navoiy o‘z asarlarida Iskandarning nasabi masalasidan so‘ng qaharamon hayotining yana bir muhim jihat – yoshi haqida ham to‘xtalgan.

Alisher Navoiyning fikricha, Iskandar 36 yil yashab, 13 yil hukmronlik qilgan [*Tarxdan ma'lumki, Aleksandr Makedonskiy (356-yil 20 (21)iyul – 323-yil 10 -iyun) ham juda qisqa – 33 yil umr ko'rgan va 20 yoshida taxtga chiqib, qisqa davr (13 yilda) juda katta ishlarni amalgalashadi*]. Nizomiy Ganjaviy Iskandarning podsholik davrini aniq ikki qarn desa, Xusrav Dehlaviy Iskandar hukmronligi davrini 500 yildan ortiqroq ekanini aytgan. Navoiy “Saddi Iskandariy”da Ajam shohlarining to‘rt sulolasini jami 4336-yil-u 10 oy hukmron bo‘lgani, biroq Iskandarning oz vaqtida (!) ulardan ko‘proq ish qilganini aytadi [1, 1262]. Bu haqida “Tarixi muluki Ajam”da shunday deydi: *ammo maholdurkim, o'n uch yilda ul qilg'an ishcha qilsa bo'lg'ay... Va faqir «Saddi Iskandariy»da ul iki buzurgvor (Nizomiy va Dehlaviy – I.I.) qavlini soyir muarrixlar aqvolig'a tarjih qilib, nazm adosig'a qaror beribmen. Har taqdir bila Iskandar podshohe erdikim, andin burung'i va so'ngg'i salotin bu kungacha ul qilg'on ishni qilmadilar* [2, 618]. Yuqorida Navoiyning Nizomiy va Dehlaviy so‘zlarini tarixchilar bergen ma'lumotlarga solishtirib, doston tasvirida haqiqatga yaqinini tanlashi e’tiborga molik. Bu Navoiy “Saddi Iskandariy”ni yozishda Nizomiy, Dehlaviylarning dostonlari bilan batafsil tanishish, Jomiy bilan shaxsan maslahatlashishidan tashqari ular bergen ma'lumotlarni tarixiy asarlar bilan solishtirib chiqqani, ularni haqiqatga yaqinlik darajalariga ko‘ra saralab, ana shu asosda dostoniga kiritganini

tasdiqlaydi. Demak, u bu borada hech qanday masalaga ko‘rko‘rona yondashmagan, aksincha, zarur deb hisoblagan o‘rinlarini o‘zgartirgani, ularni tarixiy-hayotiy hamda adabiy mantiq asosida yangilab borgan.

Ma’lumki, “Farhod va Shirin” dostonining xotimasida shahzoda Abulfavoris Shohg‘aribga nasihatlari mavjud. Unda Iskandarning yoshiga oid qiziq ma’lumot qayd etiladi: *Sikandar topti chun ilm-u hunarni*,

Ne yanglig ‘oldi ko ‘rgil bahr-u barni...

Iki ming yil o ‘tub yuz ming xiradmand,

Bo ‘lub hikmatlari birla barumand [3, 629].

Ikkinchidan, baytdagi “2000 yil”ni aniq fakt sifatida qabul qilsak, bizga Navoiyning 1441 – 1503-yillar oralig‘ida yashagani ma’lum, “Farhod va Shirin” dostoni esa 1483-yil yozilgan. Navoiy agar o‘zi yashagan davrni nazarda tutib, yuqoridagi ma’lumotni bayon qilgan bo‘lsa, Iskandarni milloddan avvalgi IV – V asrlarda yashagan deb bilishi ma’lum bo‘ladi. Tarixdan ma’lumki, Aleksandr Makedonskiy millodan avvalgi 356 – 323-yillarda yashagan, bu IV asrga to‘g‘ri keladi va Navoiyning XV asrda yashagani inobatga olinsa, mutafakkirning Aleksandrdan to o‘ziga qadar o‘tgan davr – ikki ming yilni to‘g‘ri ko‘rsatgani ayonlashadi. Demak, mazkur dalil Navoiy tasvirlagan Iskandarning tarixiy Aleksandr Makedonskiy bilan bevosita bog‘liqligi va bunga Navoiyning ongli yondashganini ko‘rsatadi. Shu bois Navoiyni Aleksandr haqida bilmagan deyish u qadar to‘g‘ri emasga o‘xshaydi. Muhimmi, Navoiy Sharqdagi Iskandarga oid asl manba va manshalarning tarixiy Aleksandrga olib borishini yaxshi bilgan, ammo bu fikrga tayanib Aleksandr va Iskandarni aynan bir shaxs sifatida tushunish o‘zini oqlamaydi. Zero, Sharqdagi Iskandar g‘arbdagi Aleksandrnning tegishli tarixiy-adabiy o‘zgarishlarga – transfarmatsiyaga uchragan obrazi bo‘lib, ularni o‘zaro qiyoslash tarixiy Aleksandrnning qanday qilib Iskandarga aylangani, bu jarayondagi shakliy va mazmuniy o‘zgarishlar darajasi hamda ko‘lami, maqsad va vazifalarini belgilash, turli xalqlar mafkuralari sintezini aniqlash nuqtayi nazaridangina to‘g‘ri bo‘ladi.

Zero, iskandarnomalar qaysi xalqda mavjud bo‘lsa, o‘sha xalqning milliy tafakkurini o‘zida tashigan va qaysi davrda mavjud

bo‘lsa, o‘sha davrning yetakchi mafkurasini o‘zida mujassam qilgan. Shu ma’noda Firdavsiy iskandarnomasini Firdavsiy zamoni, makonidan alohida tadqiq qilish va tekshirish to‘g‘ri talqining imkon bermagani kabi, Nizomiy, Dehlaviy va Navoiylarni ham mazkur nuqtayi nazardan kelib chiqib o‘rganish maqsadga muvofiq. Masalan, Firdavsiyda Iskandar obrazining tasavvufiy talqini, tasavvufiy masalalar tasviriga deyarli duch kelmaymiz. Bu hol “Shohnoma”ni yozishda ko‘zlangan ijodkor mafkurasi bilan bog‘liq bo‘lsa kerak. Biroq Dehlaviy tasavvufning klassik davrida ijodi qildi, Ahmadiy, Jomiy va Navoiylar tasavvufning ta’sir doirasi kuchli bo‘lgan adabiy muhit vakillari edi, shu bois ularning iskandarnomalarida davrning mazkur mafkurasi kuchli aks etgan, balki yetakchi mavqe qozongan.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Навоий Алишер. Садди Искандарий. – Т.: ФАН, 1958.
2. Навоий Алишер. Тарихи мулуки Ажам. 10 жилдлик. 8-ж.
– Т.: Faafur Ғулом номидаги нашриёт-матбаа уйи, 2011.
3. Навоий Алишер. Фарҳод ва Ширин. – Т.: ФАН, 1958.

MUNDARIJA

I SHO'BA. ALISHER NAVOIYNING ILMIY MEROSSI VA MATNSHUNOSLIK

PANEL I. SCIENTIFIC LEGACY OF ALISHER NAVOI AND TEXTOLOGY

Durdona Zohidova. Navoiyshunoslik: muallif shaxsiyati va badiiy matn talqini	4
Oysara Madaliyeva. «Xazoyinu-l-maoniy» devonining umumiy alifbo tartibi muallifi Mashhadimi?	12
Elyorjon Axmatqulov. “Nasrul-la’oliy” – Alisher Navoiyning “Nazmu-l-javohir” asari manbai	20
Kosimboy MAMUROV, Mohina KHAMIDOVA. Fransiya kutubxonalarida saqlanayotgan sharq nodir mumtoz asarlarining bezatilgan nusxalari	31

II SHO'BA. ALISHER NAVOIYNING ADABIY MEROSSI VA TARJIMAYI HOLI BILAN BOG'LIQ MASALALAR

PANEL II. ALISHER NAVOI'S LITERARY HERITAGE AND INVESTIGATIONS IN HIS BIOGRAPHY

Akramjon Dehqonov. Shahzoda Shohg‘aribga nasihatlar	36
Bahriiddin Umurzoqov. Navoiy homiyligida ijod qilgan Koshififilar.....	44
Gulbahor Ashurova ..... She’riyatda mutafakkir obrazining tadriji	56
Rustamjon Djabborov. Navoiy maqtagan Sayyid Asil kim?	66
Alibek Abdurahmonov. “Alifbei tayr” yoxud “Lison ut-tayr”: yangicha talqin va tahlillar	77
Zilola Amonova, Lobar Shokirova. “Farhod va Shirin” dostonida munojot talqini	93
Zuhra Mamadaliyeva. “Saddi Iskandariy” dostonida ma’shuqa obrazlari va ulardagi ramziyilik masalasi	102
Umedullo Maxmudov. “Birodari arjumand va farzandi dilbandga pandlar”	110

Akrom Malikov. Mumtoz adabiyotda apokoliptik unsur: badiiy talqinning fenomenologik tahlili (“*Hayrat ul-abror*” dostoni ikkinchi munojot misolida)..... 118

**III SHO‘BA. ALISHER NAVOIY LIRIK MEROSETINI
O‘RGANISH MASALALARI**
**PANEL III. THE PROBLEMS OF STUDYING LYRIC
HERITAGE OF NAVOI**

Suvon Meli. G‘azalda ma’no energetikasi	125
Rashid Zohid. Bir g‘azal sharhi.....	133
Dilrabo Quvvatova, Zarnigor Sohibova. Alisher Navoiy lirikasida xazon fasli tasviri va uning zamonaviy she’riyatdagi tadriji.....	139
Bekova Nazora. Navoiyning forsiy merosida qo‘llanilgan taxalluslari.....	145
Abdumurod Tilavov. Matlabga yetaklovchi ma’rifat maskani..	153
Ahadxon Muhammadiyev. Alisher Navoiyning hamd g‘azalida oyat va hadislarning badiiy talqini	161
Alisher Razzoqov. Alisher Navoiy she’riyatida fano timsolining irfoniy mohiyati	168

**IV SHO‘BA. ALISHER NAVOIY IJODINING JAHON
TAMADDUNIDAGI O‘RNI, SHOIR ASARLARINI XORIJUY
TILLARGA TARJIMA QILISH. ADABIY TA’SIR VA
SAN’AT MASALALARI**
**PANEL IV. THE ROLE OF ALISHER NAVOI IN WORLD
CIVILISATION, PROBLEMS IN TRANSLATION OF
POET’S WORKS INTO FOREIGN LANGUAGES.
LITERARY IMPACT, LITERATURE STUDIES AND ART**

Abdulhay Sobirov. O‘tmishi ulug‘ millatning kelajagi ham shunday bo‘ladi.....	177
Oqilxon IBROHIMOV. “Sab’ai sayyor”ning navo sirlariga doir	183
Iqboloy Adizova. Mavjudni mavjlanligan naziralar	190

Халлиева Гулноз. «Лейли и Меджнун» Алишера Навои в литературном сознании Российских Востоковедов.....	201
Rahmon Farmonov. Alisher Navoiy – jamiyat islohotchisi va qonunlar ijodkori.....	208
Mo'minjon Siddiqov. “Shayx San’on qissasi”ning jug’rofiysi	223
Islomjon Yoqubov. Istiqlol davri o‘zbek romanlarida xronotop	229
Qobilova Zebo. Navoiy maktabidan saboqlar	236
Barno Abdurahmonova. Yusuf Xos Hojib va Navoiyning didaktik qarashlaridagi mushtaraklik	240
Tozagul Matyoqubova. Navoiydan ijodiy bahramandlik	246
Nazmiya Muxitdinova. Mirhasan Sadoiy ijodida Navoiy an’analaringning badiiy takomili	255
Amonov Shermuhammad. “Hayratu-l-ushshoq” devonida Navoiy g‘azallariga yozilgan muxammaslar	263
Ozoda Tojiboyeva. Navoiyning ozar tadqiqotchisi	270
Oybarchin Abdulhakimova. Abdulla Oripov badiiy-estetik tafakkurida Alisher Navoiy an’analaringning sintezi	275
Hussamuddin Tuyg‘un. Afg‘onistonda navoiyshunoslik	282
Yulduz Abdulhakimova. Laylining zohiriy va botiniy olamiga bir nazar	290
Halima Yuldasheva. Erkin Vohidov she’riyatida milliy ruhning navoiyona ifodasi.....	295
Dilshod AMONOV. Musiqa Alisher Navoiy hayotida.....	303

**V. SHO‘BA. ALISHER NAVOIY IJODINI O‘QITISH
MUAMMOLARI. ALISHER NAVOIY IJODI VA
TILSHUNOSLIK MASALALARI**
**PANEL V. ALISHER NAVOI’S WORK AND MODERN
EDUCATION. ALISHER NAVOI’S WORK AND
LINGUISTICS**

Beg‘am Qarayeva. Amaliy mashg‘ulotlar mazmunida Alisher Navoiy she’riyati namunalarini o‘rganish (o‘zbek tilini chet tili sifatida o‘rganuvchi guruhlar misolida).....	310
---	-----

Darmonoy O‘rayeva, Ma’rifat RAJABOVA. Alisher Navoiy ijodida etnografik folklorizmlar	316
K.Р.Мамадалиев, Н.Д.Муқумжонова. Комил инсон тарбиясида бошланғич таълимнинг ўрни Навоий талқинида.....	322
Xo‘jamurod Jabborov. Alisher Navoiyning so‘z yasalishiga oid ilmiy talqinlari.....	326
Abduqahhor G‘aniyev, Marvarid Nurbayeva, Sarvar Toshev. Alisher Navoiyning «Xamsa» asarini intellekt xarita (mind map) yordamida o‘rganish	333
O‘tkurjon Islamov. Navoiy nutqning salbiy omillari haqida.....	343
Dilfuza Tuxliyeva. Umumiy o‘rta ta’lim maktabalarining adabiyot darsliklarida g‘azal janrining aks etishi.....	349
Nafisa Egamberdiyeva. Alisher Navoiy badiiy merosida yoshlar estetik dunyoqarashini rivojlantirish masalalari.....	354

ADABIYOTSHUNOSLIK. TILSHUNOSLIK LITERATURE STUDIES. LINGUISTICS

Adizova Obodon. Navoiy ijodida ustozlarga ehtirom talqini	359
Abdullayeva Hurriyat. Navoiy va Abdulla Oripov: mumtoz she’riyat an’anasining yangilanishi.....	362
Abdullayeva Marg‘uba. Hikmat janri xususiyatlari	366
Abdumannapova Shohsanam. Alisher Navoiyning “Mezon ul-avzon” asari va Henri Bloshmanning aruzga doir erkin tarjimalari qiyosi	370
Abdujalilova Diyora. Alisher Navoiy “Hayrat ul-abror” va Tashlijali Yahyobey “Gulshan ul-anvor” dostonlari muqaddimalarining qiyosi	375
Alimov Ozodbek. Navoiyning be “bismilloh” boshlangan asari “debocha”sining tadqiqi.....	381
Avaznazarov Odiljon. Yo‘lovchi obrazi taqdirida badiiy tushning o‘rni (“Layli va Majnun” dostoni misolida).....	387
Almardonova Muxsina. G‘azalda peyzajning poetik vazifasi....	391
Bahronova Sadoqat. Alisher Navoiy “Xamsa”sida poetik shakl va mazmun uyg‘unligi	394

Bobojonov G‘ulom. Navoiy ijodida so‘z fasohati masalasi	397
Vahobova Madina. “...Navoiy kirmagan uylar qorong‘u...” (Jigarrang kitob yoxud Halima Ahmedova ijodida hazrat Navoiyning o‘rni xususida).....	401
Djurayev Muhammadrizo. Yormuhammad Yoriy muxammaslari.....	407
Djurayeva Laylo. Alisher Navoiy asarlarida musiqiy istilohlar... Гулямова Гульнора. Роль Алишера Навои в развитии духовной культуры в Средней Азии.....	413
Jamoliddinov Mirhojiddin. Oybekning “Navoiy” romani tarixiy-biografik roman janrining birinchi nodir namunasi	426
Jo‘rayeva Gulnoza. Navoiy ijodida ruhiy kamolot masalasining bolalar she’riyatiga ta’siri.....	429
Jo‘rayeva Ramziya. Muqimiyning Navoiy g‘azaliga bog‘lagan bir muxammasi xususida.....	432
Jo‘raqulova Nasiba. “G‘amdin aylarlar Eranlar shodlig‘...”	435
Jo‘rayeva Mahliyo. Navoiy an’analari Charxiy ijodida.....	438
Ismoilov Ilyos. Alisher Navoiy Iskandarning yoshi haqida.....	443
Iskandarov Fayzulla. Alisher Navoiy asarlarini tushunish sari.....	446
Ishonxanova Iroda. Alisher Navoiy hayotini o‘rganishda manbalardan unumli foydalanish.....	450
Mo‘minova Latofat. Navfal Boltayev. Navolarda Navoiy....	455
Mulloqulova Shohista. “Aynul hayot” qasidasida Me’roj tasviri.....	466
Muhitdinova Xurshidabonu. Fitrat “Farhod va Shirin” dostonining ilk tadqiqotchisi.....	469
Muxitdinova Muxlisa, Azimova Umida. Oybekning “Navoiy” romani va xalq og‘zaki ijodi	474
Norov T. Navoiy falsafasidagi ontologiyaga oid istilohlar izohi.....	480
Normurodov Oybek. Alisher Navoiyning “Tarixi anbiyo va hukamo” hamda Musoning “Ibtido” kitobi qiyosiy tahlili	486
Olimjanov Orifjon. Navoiyshunos.....	490
Pardayev Qo‘ldosh. Navoiy va Muqimiylarining qiyosiy tahlili	494

Sultanova Mamlakatxon. Alisher Navoiy davlatni idora etishda ilm-fan va olimu fuzalolarning o‘rni haqida.....	497
Saparova Maftuna. Alisher Navoiyning “Layli va Majnun” dostonida muvozana va tarsi’ she’riy san’atlarining qo‘llanilishi ..	502
Султанов Комилжон. Алишер Навои – неповторимый поэт и мыслитель	506
Ruzmetov Shahzodbek “Farhod va Shirin”, “Layli va Majnun” dostonlarida mavzu va ritm masalasi	512
Rajabov Faxriddin. Navoiy adabiy merosining Suyundik Mustafo Nurotoiy ijodiga ta’siri.....	518
Rahmonova Shahnoza. Navoiy tarkibbandi Chustiy uchun ilhom manbai sifatida.....	525
Rahmonova Zulayho. Alisher Navoiy ijodida soqiy-murshid obrazi.....	528
Sabitova Tojixon. Sharq adabiyotida xamsanavislik an’anasi....	535
Sobirova Mahbuba. Navoiy adabiy merosidan insonparvarlikni singdirishda foydalanish	543
Tashmatova Nilufar. Haydar Xorazmiy va Alisher Navoiy asarlarida ifodalangan metaforalar.....	548
Tursunov Rustam. Alisher Navoiy va Muhammad Fuzuliy: adabiy izdoshlik va badiiy ta’sir masalalari	552
Tursunmurodova Dilobar. Alisher Navoiyning ikki qit’asi tahlili	556
Turapova Marhabo. Sirojiddin Sayyid she’riyatida ikki buyuk siymo madhi	559
Farmonova Muzayamxon. Alisher Navoiy oila va inson odobi haqida	564
Xudoinazarova Nodira. Halima Xudoyberdiyeva she’riyatida Navoiy shaxsiyati talqini va lirik merosi an’analari	567
Xudoyorova Nigora, Shukurova Bahor. Alisher Navoiy adabiy merosining jahon tamaddunida tutgan o‘rni.....	571
Xudoyorova Munira. Nasr va nazm uyg‘unligi.....	576
Xaydarov Oybek. «Mahbub ul-qulub» badiiy-tarixiy manba sifatida	581
Xo‘janiyazova Shahnoza. “Xamsat ul- mutahayyirin” asarida Jomiy shaxsiga nisbatan qo‘llanilgan istilohlar	587

Eshpo‘latova Saodat. “...O‘zgacha”	592
Усманова Азизахон. Алишер Навои и узбекские макомы.....	595
Hojiyeva Shahlo. Alisher Navoiyning odob-axloq haqidagi qarashlari.....	598
Hamroyeva Orzigul. Alisher Navoiy qit’alarining qofiya tizimi	602
Haydarova Gulchehra. Alisher Navoiy she’riyatida hayot va inson talqini.....	606
Xudoyorova Gulrux. “Hayrat ul-abror” va “Haj daftari”da axloqiy masalalar talqini	609
Sharipova Nigora. “Hayrat ul-abror”da muallif siymosi	614
Qorayev Sherxon. Alisher Navoiy ishtirok etgan adabiy kechalar	620
Hayitov Shavkat, Ahmadova Mahbuba. Komil Hofiz (Mug’anni) orzusi	627
Rasulova Umida. Ijod va mahorat.....	632
Самигова Г.А. Алишер Навои о культуре речи.....	635
Акмал Абдуллаев Амирович. Алишер Навоийнинг “Маҳбуб ул-кулуб” асарида турмуш ободлигига оид фалсафий қарашлар	638
Тўхтамуратов Фурқат. Навоий ижодининг Муҳсиний шеъриятига таъсири	643

QAYDLAR UCHUN

«ZEBO PRINTS» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Manzil: Toshkent sh., Yashnobod tumani, 22-harbiy shaharcha.

